

SUOSTUMUS TUTKIMUSTOIMINNAN SUORITTAMISELLE SUOMEN TALOUSVYÖHYKKEELLÄ**1 Asian vireilletulo**

Työ- ja elinkeinoministeriö on toimivaltaisena viranomaisena 3.5.2021 vastaanottanut OX2 Finland Oy:n hakemukset (VN/12504/2021), joilla pyydetään valtioneuvoston suostumusta tutkimusten suorittamiseksi suunnitteilla olevien uusien merituulivoimapaistojen Halla ja Laine suunnitelluilla alueilla Suomen talousvyöhykkeellä.

Hakemuksissa on kuvattu hakijan ja hankekehittäjän yhteystiedot, kotipaikka ja kansalaisuus, toiminnan luonne ja tarkoitus, käytettävät menetelmät ja välineet, tutkimusaika- ja vaihetiedot sekä maantieteelliset hankealueet, jolla tutkimustoimintaa tul-tai-siin harjoittamaan. Hakija on hakenut Suomen talousvyöhykkeestä annetun lain (1058/2004) 6 §:n mukaista valtioneuvoston suostumusta sekä hallintolainkäyttölain (586/1996) 31 §:n mukaista valtioneuvoston suostumuksen välitöntä täytäntöönpanoa muutoksenhausta huolimatta.

Työ- ja elinkeinoministeriö on pitänyt hakemuksia tiedoiltaan Suomen talousvyöhykkeestä annetun valtioneuvoston asetuksen (1073/2004) 2 §:n mukaisena. Suomen talousvyöhykkeen taloudelliseen hyödyntämiseen tähtäävä tutkimus edellyttää valtioneuvoston suostumusta.

2 Hakemukset

OX2 Finland Oy on hakenut hakemuksilla:

- 1) Suomen talousvyöhykkeestä annetun lain (1058/2004) 6 §:n mukaista valtioneuvoston suostumusta tutkimusten suorittamiseksi hakemuksissa kuvatuilla suunnitteilla olevien uusien merituulivoimapaistojen Halla ja Laine suunnitelluilla alueilla Suomen talousvyöhykkeellä ja
- 2) päätöksen välitöntä täytäntöönpanoa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Hakija on Suomen talousvyöhykkeestä annetun valtioneuvoston asetuksen (1073/2004) 2 §:ään liittyen (kuuden kuukauden määräaika hakemuksesta toiminnan alkamisajankohtaan) ministeriön pyynnöstä täydentänyt hakemustaan 13.11.2021 seuraavasti:

- 1) Uudet tutkimuskaudet ovat 1.4.2022 - 30.10.2022 sekä 1.4.2023 - 30.10.2023.
- 2) Hallan eteläinen tutkimusalue on täydentynyt, jotta kaapelireitit voidaan tutkia riittävässä laajuudessa.

Hakija on hakenut tutkimuslupaa jäljempänä liitteessä 2 esitetyille tutkimusalueille siten, että se olisi voimassa myöntämispäivästä lukien 30.10.2023 asti.

Hakija on jättänyt samanaikaisesti Etelä-Suomen aluehallintovirastolle vesilain (587/2011) 3 luvussa tarkoitetun merituulipuistohankkeiden vesitalouslupaa koskevan hakemuksen.

3 Hakemuksen perusteet

3.1 Valtioneuvoston suostumus

OX2 kehittää, rakentaa, rahoittaa ja hallinnoi uusiutuvan energian tuotantoa. Yhtiö on perustettu vuonna 2004 ja sillä on toimintaa Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Liettuassa, Puolassa ja Ranskassa. Yhtiön pääkonttori sijaitsee Tukholmassa. Yhtiö on listautunut Tukholman pörssiin kesäkuussa 2021. OX2 Finland Oy on emoyhtiö OX2 AB:n kokonaan omistama tytäryhtiö. OX2 AB:n pääomistajien takana ovat perustajat Johan Ihrfelt ja Thomas von Otter sekä sijoitusyhtiö Altor. OX2 AB:n liikevaihto oli vuonna 2020 noin 510 miljoonaa euroa. Yhtiöllä on tällä hetkellä yli 250 työntekijää.

Lisäämällä uusiutuvan energian tuotantoa OX2 edistää muutosta kohti kestävämpää tulevaisuutta. OX2:n tavoitteena on suunnitella, rakentaa ja ylläpitää merituulivoimapuistoja samalla toimintamallilla kuin yhtiö on toteuttanut niitä maalle. Yhtiö on ilmoittanut rakentaneensa eniten maatuulivoimaa Euroopassa viimeisen 5 vuoden aikana. Yhtiö on itsenäinen toimija, joka kilpailuttaa hankkeissaan parhaan teknologian. Yhtiön tavoitteena on perustaa Perämerelle suuren mittaluokan sähköntuotantotehon mahdollistavat merituulivoimapuistot. Tutkimusalueet ovat valikoituneet muun muassa alueiden olosuhteiden, sijainnin ja tuulisuuden perusteella.

Tutkimusalue Halla:

Hailuodosta länteen avomerellä olevan Hallan tutkimusalueen pinta-ala on noin 575 km². Sen etäisyys Hailuotoon on noin 23 kilometriä ja Raaheen noin 35 kilometriä. Kysymys on maksimissaan 160 tuulivoimalasta koostuva merituulivoimahanke, jonka vuosittainen sähköntuotanto olisi noin 12 TWh (18 % Suomen vuoden 2020 sähkön-
tuotannosta). Hankkeen sähkönsiirto on suunniteltu toteutettavaksi merikaapeleilla tuulivoima-alueelta rantaan. Alustavasti hankkeelle on suunniteltu neljä vaihtoehtoista merikaapeliyhteyttä mantereelle.

Tutkimusalue Laine:

Pietarsaaren länteen avomerellä olevan Laineen tutkimusalueen pinta-ala on noin 450 km². Sen etäisyys rannasta on noin 35 km. Tutkimusalue rajautuu lähelle Ruotsin talousvyöhykettä. Kysymys on maksimissaan 150 tuulivoimalasta koostuva merituulivoimahanke, jonka vuosittainen sähköntuotanto olisi noin 11 TWh. Hankkeen sähkönsiirto on suunniteltu toteutettavaksi merikaapeleilla tuulivoima-alueelta rantaan. Alustavasti hankkeelle on suunniteltu neljä vaihtoehtoista merikaapeliyhteyttä mantereelle.

Tutkimusten maantieteellisistä alueista on esitetty kartat ja koordinaatit liitteessä 2.

Joulukuussa 2020 hyväksytyssä ”Suomen merialuesuunnitelma 2030:ssa” on tunnistettu osittain samojen alueiden potentiaali energiantuotantoon.

Hakijan tarkoituksena on tutkia teknisesti sekä turvallisuus- ja ympäristönäkökohdillaan paras mahdollinen sijoituspaikka merituulipuistoille, liityntäjohtoille ja sähköasemille sekä toteuttaa hankkeista vastaavana kansallinen ja kansainvälinen ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA-menettely) arvioidakseen hankkeiden ja niiden vaihtoehtojen ympäristövaikutukset.

Hakijan mukaan olemassa oleva ympäristötieto ja tutkimukset on otettu huomioon tutkimusten suunnittelussa. Tutkimuksia hyödynnetään erityisesti rakentamisen, asentamisen ja huollon suunnittelussa sekä niiden ympäristövaikutusten arvioinnissa. Tutkimusten suunnittelussa on otettu huomioon meriliikenne, kalastus ja muu merialueen käyttö ja suunnittelu. Mahdollisesti rakennettavat merituulipuistot tullaan liittämään Suomen kantaverkkoon.

Hakijan tarkoituksena on tehdä tutkimusluvan nojalla geofysikaalisia ja geoteknisiä tutkimuksia ja selvittää tutkimusalueiden merenpohjan syvyys-suhteita sekä pohjan ja sen alapuolisten kerrosten rakennetta. Alukselta ja merenpohjassa suoritettavat tutkimukset sisältäisivät:

- viistokaikuluotaukset (meriarkeologiset) (SSS)
- matalataajuusluotaukset (SBP)
- syvyysmittaukset ja profilointi monikeilauksella (MBES)
- pintasedimentti- ja pohjaeläinnäytteenotot (ympäristönäytteenotto)
- geotekniset merenpohjan tutkimukset CPT-menetelmällä ja vibracorer-näytteenotolla
- magnetometriset tutkimukset
- videomenetelmät (drop-down video, ROV tai vastaava)
- vesinäytteet
- koeverkkokalastuksen
- muut vastaavat viranomaiselle erikseen ilmoitettavat menetelmät.

Tarjouskilpailussa valitaan yksi tai useampi sopimuskumppani suorittamaan tutkimukset, jonka jälkeen tutkimusalueiden tai -alusten nimi ja rekisteröintitiedot toimitetaan lupaviranomaiselle. Tutkimuksissa ei käytetä vieraan valtion valtionaaluksia. Hakija noudattaa Suomen maahantulomääräyksiä tutkimusalueiden liikkua Suomessa alueveillä.

Tutkimukset on tarkoitus aloittaa heti, kun lupa niihin saadaan ja lisäksi ilmoitettujen tutkimuskausien meriolosuhteet sen sallivat. Tarkemmat tiedot tutkimusvaiheiden toteuttamisesta ja niiden aikataulusta on tarkoitus toimittaa heti kilpailutuksen jälkeen ennen tutkimuksien aloittamista.

Hankkeen tärkeimmiksi vaikutuksiksi merialueella on tunnistettu vaikutukset vesiympäristöön, lintuihin ja maisemaan. Hakijan mukaan mikään tutkimuksista ei aiheuta veden pilaantumista eikä muitakaan haitallisia ympäristövaikutuksia. Geoteknisillä tutkimuksilla on paikallisia vaikutuksia merenpohjan rakenteeseen, ei kuitenkaan syvyys-suhteisiin, stabiiliteettiin tai profiiliin. Muita rakenteellisia muutoksia ei hakijan mukaan aiheutuisi.

Hakija on ollut ennen hakemusten jättämistä yhteydessä eri toimivaltaisiin viranomaisiin ja muihin tahoihin merituulivoimapuistohankkeiden osalta ja lähettänyt myös hakemukset tiedoksi viranomaisille. Tutkimustyö ja sen tulokset mittaustietoineen ovat koska tahansa lupaviranomaisen tai luvassa määrätyn muun viranomaisen tarkastettavissa. Hakijan on tarkoitus toimittaa tutkimustulosten yhteenveto lupapäätöstä valmistelevalle ministeriölle niiden valmistuttua. Yksityiskohtaisemmat tulokset toimitetaan pyydettyä.

Hakijan tarkoitus on tehdä tarvittavat ilmoitukset ja raportointi hyvissä ajoin meri- ja rajaturvallisuusviranomaiselle ennen tutkimustöiden aloittamista talousvyöhykkeellä.

3.2 Välitön täytäntöönpano

Jotta tutkimushankkeiden vaikutukset vesien käytölle ja luonnolle saataisiin pidettyä mahdollisimman pieninä ja välttämättömät tutkimustoimet suoritettua tehokkaasti, hakija on hakenut päätöksen välitöntä täytäntöönpanoa.

Hallintolainkäyttölaki (586/1996) on kumottu 1.1.2020 lailla oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019). Myös uuden lain 808/2019 122 §:n 3 momentin mukaan, kuten kumotun hallintolainkäyttölain 31 §:n mukaan, päätös voidaan panna täytäntöön välittömästi, jos se on luonteeltaan sellainen, että se on pantava täytäntöön heti, tai jos päätöksen täytäntöönpanoa ei yleisen edun vuoksi voida lykätä. Valitusviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Hakijan mukaan käsillä olevat hankkeet ovat yleisen edun mukaisia. Tutkimusten perusteella toteutettavat hankkeet ovat Suomen ja EU:n ilmasto- ja energiapoliittisten tavoitteiden ja strategioiden mukaisia. Hakija toteaa, että merituulivoima ilmastoystävällisenä, päästöttömänä energiamuotona on avainasemassa Suomen ilmastomuutoksen vastaisessa työssä ja yhteiskunnan sähköistymisessä. Valtion vesialueiden ohella myös talousvyöhykkeen alueet ovat merkittäviä, jotta Suomen asettama tavoite hiili-neutraaliudesta vuonna 2035 on saavutettavissa. Talousvyöhyke avomerellä kaukana asutuksesta on oikein suunniteltuna hyvä ja luonteva hankealue suurenmittakaavan merituulivoimahankkeille mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Hakijan mielestä talousvyöhykkeen hyödyntäminen merituulivoimatuotannossa mahdollistaa Suomeen investointeja, työtä, osaamista ja verotuloja. Hakijan mukaan päätöksen täytäntöönpanoa ei yleisen edun vuoksi voida lykätä.

Tutkimukset ovat luonteeltaan sellaisia, että ne tulisi suorittaa mahdollisimman nopeasti kilpailutuksen jälkeen, jotta tutkimusalue voidaan pitää varattuna. Välittömän täytäntöönpanon myöntämisellä tutkimusluvalle ei ole kielteisiä vaikutuksia kalastukseen, laivaliikenteeseen tai muihin infrastruktuurihankkeisiin Suomen talousvyöhykkeellä. Tutkimuksista itsestään ei ole haittaa, vaan tutkimustiedon kertymistä Suomen talousvyöhykkeeltä pidetään myös yleisen edun mukaisena. Välitöntä täytäntöönpanoa koskevaa ehtoa on jo käytetty taloudellisen hyödyntämisen hankkeita koskevissa vastaavissa valtioneuvoston tutkimusluvuissa.

Edellä esitetyn perusteella hakija ei näe esteitä välittömän täytäntöönpanon myöntämiselle nyt käsillä olevassa tapauksessa, ja katsoo välittömän täytäntöönpanon myöntämisen olevan yleisen edun mukaista, ja hakijalle hankemielessä taloudellisesti merkityksellistä.

4 Viranomaisten lausunnot hakemusten johdosta ja hakijan selitys annettuihin lausuntoihin (Asian valmistelu)

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt hakemuksesta lausuntoa 4.5.2021 liikenne- ja viestintäministeriöltä, maa- ja metsätalousministeriöltä, puolustusministeriöltä, sisäministeriöltä, ulkoministeriöltä, ympäristöministeriöltä, Energiavirastolta, Geologian tutkimuskeskus GTK:lta, Liikenne- ja viestintävirasto Traficomilta, Luonnonvarakeskus Lukelta, Väylävirastolta, Museovirastolta, pääesikunnalta, rajavartiolaitokselta, Suomen ympäristökeskus SYKE:ltä sekä Fingrid Oyj:ltä.

Hakijan täydennettyä hakemuksiaan, työ- ja elinkeinoministeriö on varannut edellä mainituille tahoille mahdollisuuden lausua hakemusten täydennyksistä ja täydentää aiempia lausuntojaan.

Tutkimusalueiden lähellä Suomen talousvyöhykkeellä ei ole yksityisiä omistusoikeuksia tai yksityisten jo luvitettuja infrastruktuurihankkeita.

Työ- ja elinkeinoministeriö on varannut hakijalle tilaisuuden lausua selityksensä hakemuksista ja niiden täydennyksistä saatujen lausuntojen johdosta ja hakija on antanut selityksensä lausuntoihin.

Hakija on vastannut annettuihin lausuntoihin yksityiskohtaisesti alla seuraavasti.

Maa- ja metsätalousministeriö on lausunut suhtautuvansa myönteisesti hakijan tutkimuslupahakemuksiin, eikä ministeriö esitä tässä vaiheessa tarkempia ehtoja tai vaatimuksia hakemuksissa kuvattuun selvitystyöhön. Mikäli hakijan hakemuksissa esittämät merenpohjan tutkimuksia koskevat suunnitelmat muuttuisivat olennaisesti esitetyistä hakemuksista, tulee hakijan pyytää lausuntoa uudelleen.

Maa- ja metsätalousministeriö korostaa, että tutkimuslupan myöntäminen yksittäiselle alueelle ei tarkoita investointi- tai rakentamisoikeuden myöntämistä kyseiselle alueelle, vaan lopullinen merituulivoimapuiston toteuttaja valitaan työ- ja elinkeinoministeriön johdolla valmisteltavan talousvyöhykettä koskevan toimintamallin mukaisesti. Osana selvitystyötä on olennaista varmistaa, että merituulivoiman rakentaminen tutkittaville alueille ei esimerkiksi vaaranna kansallisen puolustuksen tai kauppamerenkulun toimintaedellytyksiä. Ministeriö korostaa myös sitä, että merituulivoiman rakentamisen tutkittaville alueille ei tule vaarantaa kaupallisen kalastuksen toimintaedellytyksiä ja myös vaikutukset vapaa-ajankalastukseen tulee pyrkiä minimoimaan.

Edellä esitetyn, hakijan tutkimuslupahakemuksia koskevien näkemysten lisäksi maa- ja metsätalousministeriö nostaa esiin Metsähallituksen roolin sen hallinnassa olevien Suomen valtion yleisten merialueiden (aluevedet) osalta. Lausunтовaiheessa on ollut valmisteilla huutokauppanettelyyn pohjautuva merituulivoimaa koskeva toimintamalli, jolla Metsähallitus kilpailuttaisi Metsähallituksen hallinnoimille vesialueille

merituulivoimapuistoja toteuttavat hankekehittäjät ja investorit (Talpol puoltanut huu-tokaupparamallia 8.12.2021). Ministeriön mukaan yritysten taholla on ollut kiinnostusta hankkeisiin merialueilla, jotka sijaitsevat osittain aluevesillä ja osittain talousvyöhykkeellä. Toimintamallien yhteensovittaminen näiden alueiden osalta on erittäin tärkeää.

Hakijalla ei ole huomautettavaa maa- ja metsätalousministeriön lausunnosta.

Puolustusministeriö on ilmoittanut, että puolustushallinnon lausunto tulee pääesikunnalta. Puolustusministeriöllä ei ole pääesikunnan lausuntoon lisättävää ja näin ollen ministeriö ei lausu erikseen asiasta.

Hakijalla ei ole huomautettavaa puolustusministeriön lausunnosta.

Ulkoministeriö on todennut, että sen käsityksen mukaan hakemusten kohteena olevat tutkimukset ovat talousvyöhykkeen taloudelliseen hyödyntämiseen tähtäävää tutkimusta, joka edellyttää talousvyöhykelain 6 §:n mukaisesti valtioneuvoston suostumusta.

Lisäksi ministeriö kiinnittää huomiota, että hakemusten mukaan erityisesti merituulivoimahankkeen Laine mukainen tutkimusalue ulottuu tietyiltä osin Suomen talousvyöhykkeen ulkorajalle asti, joka kyseisellä alueella on myös Ruotsin talousvyöhykkeen ulkoraja.

Suomen ja Ruotsin talousvyöhykkeiden raja Perämerellä perustuu vuonna 1972 Suomen ja Ruotsin välillä tehtyyn sopimukseen mannermaajalustan rajan määrittämisestä Perämerellä, Selkämerellä, Ahvenanmerellä ja Itämeren pohjoisimmassa osassa (SopS 7/1973). Ulkoministeriö toteaa, että kyseisessä vuoden 1972 sopimuksessa rajan koordinaattipisteet on määritetty tuolloin käytössä olleen suomalaisen kartastokoordinaattijärjestelmän (KKJ) mukaisesti. Suomen talousvyöhykkeen ulkoraja on sittemmin määritetty WGS84-koordinaattijärjestelmässä valtioneuvoston asetuksessa Suomen talousvyöhykkeestä (1073/2004). Ruotsin talousvyöhykkeen ulkoraja on puolestaan määritetty 1.3.2018 voimaan tulleessa laissa Ruotsin merialueesta ja merivyöhykkeistä (2017:1272).

Vuoden 1972 sopimuksen koordinaattipisteiden muuntamisessa nykyaikaisempaan muotoon ei ulkoministeriön käsityksen mukaan ole eroja hakijan hakemuksissa tarkoitetuilla alueilla, mutta Ruotsi on käyttänyt talousvyöhykkeensä ulkorajan kuvauksessa laskennallisia välipisteitä, joiden johdosta rajankuvaukset eivät ole täysin identtiset. Maiden väliset keskustelut vuoden 1972 sopimuksen uudistamisesta ja keskiviivan täsmentämisestä onkin aloitettu.

Lopuksi ulkoministeriö toteaa, että hakemusten mukaan tutkimukset sisältäisivät myös koeverkkokalastusta. Tältä osin ulkoministeriö kiinnittää huomiota siihen, että talousvyöhykelain 4 §:n mukaan talousvyöhykkeellä sovelletaan muun muassa mitä kalastuslainsäädännössä sekä Euroopan yhteisön yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevissa säännöksissä sekä niiden nojalla säädetään tai määrätään. Suomen talousvyöhykkeestä annettua lakia koskevan hallituksen esityksen mukaan kalastuslain säännöksiä sovelletaan esimerkiksi kalantutkimustarkoituksessa tehtävään koepyyntiin. Edellä kuvatun

vuoksi koeverkkokalastusten osalta olisi hyvä selvittää myös kalastuslainsäädännön mahdolliset vaikutukset näihin tutkimuksiin.

Hakija on todennut, että Ruotsin lainkäyttövalta ei ulotu Suomen talousvyöhykkeelle eikä Ruotsin talousvyöhyke tai Ruotsin laki kuulu tämän tutkimuslupahakemuksen soveltamisalaan. Tutkimuksissa noudatetaan Suomen lainsäädännön mukaisia talousvyöhykerajoja. Jos Suomi tarkistaa rajaa, noudatetaan tarkistettua linjausta. Hakija on ilmoittanut ottaneensa ulkoministeriöltä neuvottelussa 29.4.2021 saadun tiedon koordinaattijärjestelmien eroavuuden huomioon, siten että tutkimusalueen ja talousvyöhykkeen väliin on jätetty 100 m alue.

Hakijan mukaan EU:n kalastusasetusten ohella myös kalastuslakia sovelletaan Suomen talousvyöhykkeellä. Koekalastus ei ole kalastuslaissa tarkoitettua kaupallista kalastusta eikä muun kuin taloudellisesti hyödynnettävän kalalajin virkistys- tai vapaa-ajankalastusta, joka on sallittu kaikille ETA-kansalaisille. EU:n kalastusasetuksen nojalla jäsenvaltiolla on lähtökohtaisesti yksinomainen kalastusoikeus rannikkovyöhykkeellä, mutta asetuksen mukaan EU-jäsenvaltioista vain Ruotsilla on silakanpyyntioikeus ICES-alueen 31 (alaruudut 18-19) Suomen lainsäädännön alaisuudessa oleville EU-kalastusvesille. Merilohta ja kilohailia voivat pyytää muutkin Itämeren rantavaltiot ICES-alueilla 22-31.

EU:n kalastussääntelyyn liittyvästä valvonnasta säädetään laissa yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta. EU valvoo kalastusta ja kiintiöitä valvonta-asetuksen mukaisesti, mutta hakijan koekalastus ei liity kaupallisen kalastuksen kalastuslisensseihin eikä kalastuslupiin. Tutkimusalue ei ole kalastusalue eikä tutkimus vaikuta kiintiöihin. Kalastuslaissa tarkoitettujen kalastusoikeuden haltijat ovat kalastuskiintiön saaneita luonnollisia tai oikeushenkilöitä. Kaupallinen kalasto Suomen luonnonvarana on EY:n asetuksella kiintiöity. Neuvosto säätää vuosittain tiettyjen kalalajien kalastusmahdollisuuksista Itämeren alueella.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen Elinkeinot, työvoima ja osaaminen -vastualueen Kalatalouspalvelut -yksikkö valvoo kalatalousasioita (lupien kalatalousvalvonta, EU:n kalastussääntely, vesienhoidon kalasto jne.) ja se toimii merenhoitosuunnitelmissa ELY-keskusten yhteen sovittavana ELY-keskuksena. Vaikka talousvyöhykkeellä sijaitsevalla vesialueella ei ole omistajaa eikä koekalastus ole kaupallista, virkistys- tms. kalastusta, hakija neuvottelee koekalastuksesta tarvittaessa ELY-keskuksen kanssa. Säännösten tarkoituksena on ollut tehdä ero kaupallisen ja muun kalastuksen kanssa. Koekalastus ei edellytä tutkimuslupaa eikä koekalastuksen perimmäisenä tarkoituksena ole kalantutkimus vaan sijoituspaikan olosuhteiden tutkimus kalasto ja kalavesien tila mukaan luettuna.

Hakijalla ei ole muuta huomautettavaa ulkoministeriön lausunnosta.

Ympäristöministeriö on lausunut, että tutkimusalueet sijoittuvat osittain Suomen merialuesuunnitelmassa merituulivoimalle potentiaalisiksi tunnistetuille alueille. Ympäristöministeriö pitää tätä hyvänä lähtökohtana selvittää alueiden soveltuvuutta edelleen merituulivoimapaistojen perustamiselle. Merialuesuunnitelmassa merituulivoimalle

potentiaalisia alueita osoitettaessa on huomioitu muun muassa merenkulun alueet, syvyys, Natura 2000 -alueet ja muut luontoarvot, maisema-arvot sekä maanpuolustuksen tarpeet.

Ympäristöministeriö todennut, että se ei näe estettä kyseisille tutkimuksille Suomen talousvyöhykkeellä. Ministeriö toivoo, että tutkimustulokset saadaan mahdollisuuksien mukaan myös Suomen vedenalaisen luonnon tutkimusohjelmaan VELMU:un käyttöön.

Hakijalla ei ole huomautettavaa ympäristöministeriön lausunnosta.

Geologian tutkimuskeskus GTK on todennut lausunnoissaan, että tutkimukset tulee suorittaa siten, että niiden pohjalta tehdyt voimalat ja niiden infrastruktuurit rajoittavat talousvyöhykkeen myöhempää käyttöä mahdollisimman vähän. GTK:n mukaan uusien voimaloiden yhdessä peittämä alue talousvyöhykkeestä tulisi minimoida, sillä merituulivoimapuistojen alueet Suomen talousvyöhykkeellä tulevat olemaan rajoitetun käytön tai käyttökiellon alaisia alueita uusille infrastruktuurihankkeille. Sama koskee merenpohjan raaka-aineiden hyödyntämistä.

Lisäksi GTK on lausunut, että voimaloiden suunnitteluun ja rakentamiseen liittyvän geologisen, geoteknisen ja geokemiallisen selvitysaineiston tulisi olla vapaasti saatavilla ja tallennettuna ao. asiantuntijalaitoksen valtakunnallisiin tietokantoihin.

Lopuksi GTK on katsonut, että tutkimusluvan myöntämiselle ei ole talousvyöhykelain mukaisia esteitä, puoltaen sen myöntämistä hakijalle.

Hakijalla ei ole huomautettavaa GTK:n lausunnoista.

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom on lausunut toimivansa Suomessa alusliikennepalvelulain (623/2005) mukaisena toimivaltaisena viranomaisena, vastaavansa turvallisuusradiotoiminnasta sekä merikartoitusviranomaisena merikarttojen ajantasaisuudesta ja merenkulullisesti merkittävien toimien tiedottamisesta alusliikenteelle. Alusliikennepalvelun ja merikartoituspalveluiden tarkoituksena on alusliikenteen turvallisuuden lisääminen.

Traficomin mukaan yleisen meriturvallisuuden ja sujuvan yhteistoiminnan varmistamiseksi vuoropuhelu hankkeiden vaatimista tiedonvaihtoista ja mahdollisista liikennejärjestelyistä hankkeesta vastaavan sekä Traficomin, Väyläviraston, rajavartiolaitoksen ja Fintrafficin meriliikenteenohjauksen kesken on välttämätöntä. Hankkeiden vaatimista ilmoituksista ja mahdollisista liikennejärjestelyistä hankkeesta vastaavan tulee sopia edellä mainittujen tahojen kanssa hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista.

Lisäksi Traficomin mukaan väylien ja tuulivoimaloiden riittävät etäisyydet sekä väylien lähestymisalueet on huomioitava hankealueiden mahdollisessa jatkosuunnittelussa, sillä suunniteltu Hallan laajennusalue sijoittuu Väyläviraston ylläpitämän kaupamerenkulun pääväylän (Raahe-Oulu-Kemi rannikkoväylä) edustalle ulkomerellä.

Samoin suunnitellun Hallan merituulivoimapuistoalueen pohjoisosa sijoittuu Väyläviraston ylläpitämän kauppamerenkulun pääväylän (Oulun edusta - Oulu 1 (Oulun väylä)) välittömään läheisyyteen.

Traficomin mukaan merenkulun turvallisuuden varmistamiseksi väylien tulee olla vapaasti lähestyttäviä sekä väyläalueiden ja tuulivoimaloiden välinen etäisyys tulee olla vähintään 1,5 kilometriä. Mikäli hakijan hankkeet etenevät jatkosuunnitteluun, edellä mainitut asiakohdat on huomioitava hankkeesta vastaavan toimesta joko rajaamalla suunniteltua merituulivoimapuistoaluetta merenkulun turvallisuuden edellyttämällä tavalla tai vaihtoehtoisesti selvitettävä väylien mahdollisia linjausmuutoksia yhteistyössä Väyläviraston kanssa. Myös Traficom tulee pitää tietoisena hankkeen jatkosuunnittelusta. Traficomin mukaan olisi hyvä, jos jatkossa vastaavissa tutkimuslupahakemuksissa tutkimusalueet esitettäisiin kartoilla, joissa olemassa oleva väylästä olisi esitettynä, jotta kaikille asianosaisille kävisi ilmi hankkeen sijoittuminen merenkulun käyttämille merialueille.

Traficom on lopuksi todennut, että se ei näe oman toiminnan näkökulmasta estettä valtioneuvoston suostumuksen myöntämiselle suunniteltujen hankkeiden tutkimusten suorittamiselle.

Hakijalla ei ole huomautettavaa Traficomin lausunnoista.

Luonnonvarakeskus Luke on lausunut, että sen näkemyksen mukaan tutkimuslupa voidaan myöntää. Kummatkin alueet, joille tutkimuslupaa haetaan, on Suomen merialuesuunnitelmassa tunnistettu osittain hyvin soveltuviksi energiantuotantoon. Kuten hakemuksissa todetaan, ennen rakentamis- ja asentamistöitä toteutetaan ympäristövaikutusten arviointimenettely.

Hakijalla ei ole huomautettavaa Luken lausunnoista.

Museovirasto on ilmoittanut kommentoivansa hakemuksia vedenalaisen kulttuuriperinnön huomioimisen osalta. Sillä ei ole huomautettavaa hakijan hakemuksista. Merenpohjan tutkimukselle ei ole estettä.

Museovirasto toteaa toimivansa vedenalaisen kulttuuriperinnön suojelusta vastaavana viranomaisena merenpohjaan vaikuttavien rakennushankkeiden valmistelun yhteydessä. Suomen aluevesillä muinaismuistolaki (295/1963) velvoittaa yleisen rakennushankkeen toteuttajan ottamaan etukäteen selvää siitä, tuleeko hanke koskemaan muinaisjäännöksiä. Avomerialueiden muinaisjäännöksiä ovat sellaiset alusten hylyt ja hyllyn osat, joiden voidaan olettaa olleen uponneena yli sadan vuoden ajan. Muinaismuistolaki velvoittaa myös ilmoittamaan Museovirastolle sellaisen hyllyn löytymisestä, jonka voidaan olettaa olleen uponneena yli sadan vuoden ajan.

Talousvyöhykkeellä muinaismuistolakia ei kuitenkaan sovelleta. Vaikka tutkittavat alueet sijaitsevat talousvyöhykkeellä, Museovirasto pitää tärkeänä, että sille ilmoitetaan mahdollisista tutkimusten aikana havaituista vanhoista hylkylöydöistä. Mikäli tuulipuistohankkeet lähtevät etenemään, on syytä varautua selvittämään hankkeiden vaikutuksia vedenalaiseen kulttuuriperintöön.

Hakija on todennut ilmoittavansa Museovirastolle tutkimusten aikana havaituista uusista vanhojen hylkyjen löydöistä. Hakijalla ei ole tiedossa vanhoja hylkylöytöjä tutkimusalueilla.

Hakijalla ei ole muuta huomautettavaa Museoviraston lausunnoista.

Pääesikunta on ilmoittanut, että puolustusvoimilla ei ole toimivaltaa Suomen talousvyöhykkeelle. Hakemusten mukaisilta alueilta merenpohjan tutkimus ei aiheuta suoraa tai merkittävää haittaa puolustusvoimien tai maanpuolustuksen edulle.

Pääesikunta toteaa, että se toimii lupaviranomaisena aluevalvontalain (AVL) 12 §:n mukaisesti merenpohjan tutkimuksiin Suomen alueella. Mikäli merituulivoimapuistoja tai niihin liittyvää rakentamista suunnitellaan toteutettavan haettujen alueiden lisäksi Suomen alueella, joiden suunnittelu ja rakentaminen edellyttävät AVL:n mukaisia tutkimuksia, tulee näihin hakea tarvittavat tutkimusluvut pääesikunnalta. Tämän lisäksi Suomeen rakennettava tuulivoima edellyttää puolustusvoimien tarkastelua ja lausuntoa, jotta maanpuolustuksen etu saadaan turvattua.

Hakijalla ei ole huomautettavaa pääesikunnan lausunnosta.

Rajavartiolaitos on ilmoittanut, että sillä ei ole lausuttavaa talousvyöhykkeellä suoritettaviin merenpohjatutkimuksiin.

Mikäli hanke etenee tutkimustöiden jälkeen, tulee hankkeen toteuttamisedellytyksiä tarkastella myös pelastustoiminnan edellytysten ja meriturvallisuuden näkökulmista. Hankkeen jatkosta päätettäessä on syytä huomioida merituulivoimapuistojen mahdolliset vaikutukset rajavartiolaitoksen valvonta-, tietoliikenne- ja viestintäverkkoihin ja meripelastuksen VHF-radioverkkoon. Hankkeen mahdollisesti jatkuessa tulee luotettavasti selvittää, että tuulivoimapuistot eivät aiheuta häiriöitä viranomaisten tutka- ja radioverkoille.

Hakija on todennut, että jos hanke etenee, hankkeen toteuttamisedellytyksiä tarkastellaan myös pelastustoiminnan edellytysten ja meriturvallisuuden näkökulmista. YVA- ja lupamenettelyjen edellyttämässä selvityksissä selvitetään merituulivoimapuistojen mahdolliset vaikutukset tai vaikutusten puuttuminen rajavartiolaitoksen valvonta-, tietoliikenne- ja viestintäverkkoihin ja meripelastuksen VHF-radioverkkoon sekä viranomaisten tutka- ja radioverkoille.

Hakijalla ei ole huomautettavaa rajavartiolaitoksen lausunnosta.

Suomen ympäristökeskus SYKE on huomauttanut, että hakemuksessa ei tuoda esille, mitä ympäristötietoja ja aineistoja hakija on hyödyntänyt. SYKE toteaa tuottaneensa vuonna 2020 tutkimuksen merituulivoimatuotannon optimaalisesta sijoittumisesta Suomen merialueille. Tutkimus tarkasteli tuulivoiman sijoittumista ympäristöllisten, taloudellisten ja sosiaalisten muuttujien näkökulmista. Tutkimuksen tulosta hyödynnettiin vuonna 2020 hyväksytyssä Suomen merialuesuunnitelmassa 2030, johon hakijakin viittaa. Hakemuksessa olevat alueet noudattelevat pääosin SYKE:n tutkimuksen alueellisia linjauksia, mutta muista huomioon otetuista näkökohdista hakemus ei anna tarkkaa kuvaa.

SYKE myös huomauttaa, että hakemuksesta ei käy ilmi, missä laajuudessa pohjasedimenttitutkimuksia ja videointoja tehtäisiin. Tarkasteltavat alueet ovat hyvin laajoja mutta hakemus ei erottele kuinka laajalti kyseisiä menetelmiä hyödynnettäisiin, eikä siinä kerrota, kohdennetaanko näytteenotot mahdollisen teknisen suunnitelman pohjalta tarkemmin. Muutama sedimenttinäyte tai videoajo ei välttämättä tuota olennaisia tietoja. SYKE:n mielestä yksittäisiä vesinäytteitä tärkeämpää olisi panostaa pohjatutkimukseen (laji- ja habitaattikartoitukseen; videot, pohjaeläinnäytteet) ja selvittää veden laatu olemassa olevan seuranta- ja kartoitustiedon perusteella.

Lisäksi SYKE lausuu, että tuulivoimalalla voi olla vaikutuksia merilinnuston ruokailualueiden valintaan ja muuttolintujen käyttämiin muuttoreitteihin. Lintujen ruokailualueet ja niiden käyttämät muuttoreitit tulee selvittää osana voimala-alueen suunnittelua. Oikealla sijoittelulla tuulivoimaloiden riskit linnuille voidaan pienentää ja hyvin sijoitetut voimalat eivät lisää merkittävästi lintukuolemien määrää.

Lopuksi SYKE toteaa, että laajan merituulipuiston rakentamisella voi olla myös vaikutuksia meren hydrografiaan riippuen turbiinien perustusten teknisistä ratkaisuista. Näitä tulisi selvittää virtausmallinuksilla, joka ottaa huomioon vallitsevat tyypilliset tuuliolosuhteet, ja niihin liittyvät virtaustilanteiden vaihtelut, unohtamatta ääritilanteita, sekä tuulivoimapuiston teknisen toteutuksen vaihtoehdot.

Hakija on todennut suorittavansa tässä tutkimusvaiheessa ensimmäisen vaiheen tutkimuksia tutkimusalueilla. Tämän alkuvaiheen tutkimusten tavoitteena ja tarkoituksena on selvittää tutkimusalueiden soveltuvuus talousvyöhykelain edellyttämällä tavalla tuulivoimarakentamiselle huomioiden sekä tekniset- että ympäristönäkökulmat.

Hakijan mukaan merituulivoimahanke vaatii asianmukaiset lainsäädännön määrittelemät luvat ja niihin liittyvät selvitykset ja arvioinnit kunkin toimivaltaisen lupaviranomaisen lakiin perustuvien vaatimusten mukaisesti.

Hakijalla ei ole muuta huomautettavaa SYKE:n lausunnosta.

Väylävirasto on todennut tutustuneensa hakemuksiin ja lisäksi pitänyt erillisen kokouksen tutkimuksista hakijan kanssa. Lausuntonaan Väylävirasto on katsonut, että tutkimukset Suomen talousvyöhykkeellä voidaan toteuttaa esitetyllä tavalla. Tutkimusten yhteydessä tulee varmistaa merenkulun turvallisuus tutkimusalueilla, mikä edellyttää ilmoitus- ja tiedotusmenettelyistä sopimista Fintraffic Meriliikenteenohjaus Oy:n kanssa ennen tutkimusten aloitusta. Tutkimusten aloittamisesta ja päättämisestä tulee ilmoittaa myös Väylävirastolle.

Hakija on ilmoittanut sopivansa ilmoitus- ja tiedotusmenettelyistä esitetyllä tavalla sekä ilmoittavansa tutkimusten aloittamisesta ja päättämisestä Väylävirastolle. Hakijalla ei ole muuta huomautettavaa Väyläviraston lausunnosta.

5 Lainsäädäntö

5.1 YK:n merioikeusyleissopimus

Suomi on ratifioinut YK:n merioikeusyleissopimuksen (SopS 49–50/1996), joka on saatettu voimaan blankettilailla (524/1996, SopS 49/1996) ja -asetuksella 21.7.1996 (525/1996, SopS 50/1996). Merioikeusyleissopimuksen 57 artikla määrittelee talousvyöhykkeen enintään 200 meripeninkulman levyiseksi mitattuna niistä perusviivoista, joista aluemerен leveys mitataan. Talousvyöhykkeen rajat sellaisten valtioiden välillä, joiden rannikot sijaitsevat vastakkain tai vierekkäin, määritetään sopimuksella (74 artikla).

Suomen talousvyöhyke ei ole Suomen valtion aluetta, vaan kansainvälistä merialuetta, jonka osalta merioikeusyleissopimus määrittelee Suomen ja muiden valtioiden oikeudet. Suomi käyttää talousvyöhykkeellään rantavaltiolle kansainvälisen oikeuden mukaan kuuluvaa toimivaltaa. Yleissopimuksen 56 artiklan mukaan rantavaltioilla on talousvyöhykkeellään täysivaltaiset oikeudet muun muassa merenpohjan yläpuolisten vesien ja merenpohjan ja sen sisustan elollisten ja elottomien luonnonvarojen tutkimiseen, hyödyntämiseen, säilyttämiseen ja hoitamiseen sekä muuhun toimintaan, jonka tarkoituksena on vyöhykkeen taloudellinen hyödyntäminen ja tutkiminen.

Suomella on talousvyöhykkeellään myös merioikeusyleissopimuksen mukainen lainkäyttövalta muun muassa meriympäristön suojelun ja säilyttämisen osalta. Saman yleissopimuksen 58 artiklan mukaan kaikilla sekä ranta- että sisämaavaltioilla on talousvyöhykkeellä merenkulun ja ylilennon vapaudet, vapaus laskea merenalaisia kaapeleita ja putkistoja sekä vapaus kaikkeen muuhun näihin vapauksiin liittyvään kansainvälisessä oikeudessa hyväksyttyyn meren käyttöön, joka esimerkiksi koskee alusten, ilma-alusten, merenalaisten kaapeleiden ja putkistojen toimintaa, ja joka on sopu-soinnussa tämän yleissopimuksen määräysten kanssa.

Yleissopimuksen 58 artiklan 3 kappaleen mukaan valtioiden tulee ottaa asianmukaisesti huomioon rantavaltioiden oikeudet ja velvollisuudet sekä noudattaa niitä lakeja ja määräyksiä, jotka rantavaltio on hyväksynyt sopimuksen säännösten mukaisesti sekä muita kansainvälisen oikeuden sääntöjä sikäli, kun ne eivät ole ristiriidassa sopimuksen talousvyöhykettä koskevan osan kanssa. Kaikilla valtioilla on velvollisuus suojella ja säilyttää meriympäristöä yleissopimuksen 192 artiklan mukaan.

5.2 Laki Suomen talousvyöhykkeestä

Rantavaltiolle kuuluvien talousvyöhykeoikeuksien käyttämisestä säädetään laissa Suomen talousvyöhykkeestä (1058/2004) ja valtioneuvoston asetuksessa Suomen talousvyöhykkeestä (1073/2004). Taloudellisen hyödyntämisen hankkeissa talousvyöhykelain mukainen tutkimuslupa edeltää varsinaista rakentamislupaa. Työ- ja elinkeinoministeriö on toimivaltainen viranomaisena talousvyöhykelain mukaisten tutkimus- ja rakentamislupien valmistelussa.

Suomen talousvyöhykkeestä annetussa laissa tehdään ero meritieteellisen tutkimuksen ja talousvyöhykkeen taloudelliseen hyödyntämiseen tähtäävän tutkimuksen välillä. Lain 6 §:n mukaan valtioneuvosto voi antaa hakemuksesta suostumuksensa hyödyntää

talousvyöhykkeellä olevan merenpohjan ja sen sisustan luonnonvaroja ja tehdä tällaiseen hyödyntämiseen tähtäävää tutkimusta tai suorittaa talousvyöhykkeellä muuta toimintaa, jonka tarkoituksena on vyöhykkeen taloudellinen hyödyntäminen. Lain perusteluiden (HE 53/2004 vp) mukaan meritieteellisellä tutkimuksella ymmärretään sel-laista mereen kohdistuvaa tutkimustoimintaa, jolla pyritään meriympäristöä, sen muu-toksia sekä meren, jään ja ilmakehän välistä vuorovaikutusta koskevan tiedon lisäämi-seen. Sillä ei esityksen mukaan tarkoitettaisi esimerkiksi luonnonvarojen hyödyntä-mistä tai siihen tähtäävää tutkimusta.

Esityksen perustelujen mukaan meritieteellisestä tutkimuksesta ei myöskään olisi ky-symys silloin, kun tutkimushanke vaikuttaa suoraan elollisten tai elottomien luonnon-varojen hyödyntämiseen tai siihen tähtäävään tutkimukseen esimerkiksi siten, että tut-kimushankkeen tulokset ovat merkityksellisiä elollisten tai elottomien luonnonvarojen hyödyntämisen tai siihen tähtäävän tutkimuksen kannalta. Edelleen lain perustelujen mukaan meritieteelliseksi tutkimukseksi ei myöskään katsottaisi tutkimushanketta, joka sisältää merenpohjan porausta, räjähteiden käyttöä, haitallisten aineiden päästä-mistä meriympäristöön tai saman lain 7 §:ssä tarkoitettujen tekosaarten, laitteiden tai rakennelmien käyttöä. Perustelujen mukaan edellä kuvatun kaltaisiin hankkeisiin so-vellettaisiin lain 6 tai 7 §:n säännöksiä, jotka edellyttävät hankkeelta valtioneuvoston suostumusta.

Talousvyöhykelain perustelujen mukaan talousvyöhykelain 6 §:n mukaiset asiat (il-moitukset) voitaisiin ratkaista ministeriössä, kun kysymys on meritieteellisestä tutki-muksesta. Kun kysymyksessä on talousvyöhykkeen taloudelliseen hyödyntämiseen tähtäävä tutkimus, asia ratkaistaisiin valtioneuvoston yleisistunnossa työ- ja elinkeino-ministeriön esittelystä.

5.3 Vesilaki sekä kansallista ja kansainvälistä ympäristövaikutusten arviointia koskevat sään-nökset

Talousvyöhykkeen taloudelliseen hyödyntämiseen tähtäävä tutkimuslupa edeltää var-sinaista taloudellisen hyödyntämisen rakentamislupaa. Työ- ja elinkeinoministeriö on toimivaltainen viranomainen myös talousvyöhykelainsäädännön mukaisessa rakenta-misluvassa (periaatepäätös) ja ympäristöhallinto (toimivaltainen aluehallintovirasto) puolestaan toimivaltainen viranomaistaho vesilain (587/2011) mukaisessa yksityis-kohtaisessa toimenpideluvassa.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annettua lakia (252/2017) ja valtioneuvos-ton asetusta (277/2017) sovelletaan Suomen talousvyöhykkeellä. Lain 3 §:ssä sääde-tään ympäristövaikutusten arviointi-menettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa.

5.4 Välitöntä täytäntöönpanoa koskeva lainsäädäntö

Hallintopäätöksen täytäntöönpanokelpoisuutta säänteli yleislakina hallintolainkäyttö-lain (586/1996) 31 §:n 2 momentti. Hallintolainkäyttölaki on kumottu 1.1.2020 lailla oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019). Myös uuden lain 808/2019 122 §:n 3 momentin mukaan hallintopäätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana, jos laissa tai asetuksessa niin säädetään, tai jos päätös on luonteeltaan sellainen, että se on pantava täytäntöön heti, tai jos päätöksen täytäntöönpanoa ei voida yleisen edun vuoksi lykätä.

Säännöksessä kuvattu tilanne on poikkeus pääsäännöstä, jonka mukaan päätös ei ole täytäntöönpanokelpoinen ennen kuin sillä on lainvoima. Momentissa kuvattua kahta viimeistä edellytystä voi olla vaikea täysin erottaa toisistaan itsenäisiksi kohdiksi. Ensin mainittu peruste koskee lähinnä päätöstä, joka menettäisi merkityksensä, jos sitä ei panna heti täytäntöön. Jälkimmäisessä ratkaisevaa on yleinen etu. Yleinen etu on käsitteenä hallintoviranomaiselle harkintavaltaa antava yleislauseke. Peruste, että päätös voidaan panna heti täytäntöön päätöksen luonteen sitä vaatiessa, ottaa huomioon myös yksityiset intressit.

6 Valtioneuvoston päätös

6.1 Suostumus Suomen talousvyöhykkeen taloudelliseen hyödyntämiseen

Valtioneuvosto antaa OX2 Finland Oy:lle ehdollisen suostumuksen Suomen talousvyöhykkeen taloudelliseen hyödyntämiseen tähtäävään tutkimustoimintaan hakemuksissa ja niiden täydennyksissä (VN/12504/2021) kuvatulla tavalla. Hakijan, hankkeen toteuttajan tai tämän sijaan tulleen seuraajan on noudatettava kohdassa 6.2 määrittyjä ehtoja.

Valtioneuvoston suostumus on voimassa tämän päätöksen antamisesta lukien 30.10.2023 asti.

Tämä päätös on täytäntöön pantavissa muutoksenhausta huolimatta, ellei valitusviranomainen toisin määrää.

6.2 Ehdot

1. Tutkimushankkeet on toteutettava varovaisuusperiaatetta noudattaen ja ottaen erityisesti huomioon Itämeren (Perämeri ja Selkämeri) herkkyys ja haavoittuvuus sekä meri- ja ympäristöturvallisuuden asettamat vaatimukset, ja luvan saajan on ryhdyttävä kaikkiin mahdollisiin toimiin tutkimushankkeista mahdollisesti aiheutuvien vahinkojen ehkäisemiseksi ja minimoimiseksi;
2. Valtioneuvoston tämä suostumus Suomen talousvyöhykkeen taloudelliseen hyödyntämiseen tähtääviin tutkimuksiin yksittäisellä tutkimusalueella ei vielä tarkoita investointi- tai rakentamisoikeuden myöntämistä tutkimusluvan saajalle eikä anna tälle etusijaa taloudelliseen hyödyntämiseen tähtääviin tutkimuksiin tai mahdolliseen tulevaan rakentamislupaan kyseiselle tutkimusalueelle;
3. Talousvyöhykkeen taloudelliseen hyödyntämiseen tähtäävät tutkimukset on toteutettava ottaen huomioon Suomen talousvyöhykkeen kansainvälisoikeudellinen luonne ja talousvyöhykkeellä jo olemassa olevat yhteiskunnan keskeiset toiminnot sekä Suomen talousvyöhykkeellä mahdollisesti olevat taloudellisen hyödyntämisen tai meritieteellisen tutkimuksen hankkeet, hankkeiden käyttö ja näiden omistajien hankkeisiin liittyvät oikeudet;
4. Luvan saajan on Suomen talousvyöhykkeen taloudelliseen hyödyntämiseen tähtäävissä tutkimuksissa pyrittävä löytämään suunnitellulle hankkeelleen sellainen teknisesti, toiminnallisesti ja ympäristöllisesti tarkoituksenmukainen sijoitus- ja toteutus-

vaihtoehto, että talousvyöhykkeellä jo olemassa olevat yhteiskunnan keskeiset toiminnot ja talousvyöhykkeen mahdollinen myöhempi taloudellinen hyödyntäminen tai meritieteellinen tutkimus mahdollisimman vähäisessä määrin vaikeutuvat;

5. Luvan saajan on etukäteen ja riittävän ajoissa, kuitenkin viimeistään 14 päivää ennen tutkimusaluksen saapumista Suomen talousvyöhykkeelle, otettava tutkimustoimintaan sekä meri- ja rajaturvallisuuteen liittyen yhteyttä Länsi-Suomen merivartiostoon, liikenne- ja viestintävirasto Traficomiin, Väylävirastoon ja toimivaltaiseen VTS-keskukseen;

6. Tutkimusaluksen saapuessa Suomeen aluksen tulee osallistua alusliikennepalveluun siten kuin alusliikennepalvelulaissa (623/2005) säädetään;

7. Luvan saajan on noudatettava kansainvälisiä meriteiden sääntöjä International Regulations for Preventing Collisions at Sea 1972 (COLREG);

8. Luvan saajan on noudatettava Suomen maahantulomääräyksiä. Erityisesti tulee ottaa huomioon, että valtion aluksiksi luokiteltavat alukset tarvitsevat Suomen pääesikunnan myöntämän alusluvan Suomen aluevesille tuloon;

9. Luvan saajan on ilmoitettava tämän luvan mukaisten tutkimustöiden valmistumisesta Suomen talousvyöhykkeellä välittömästi kirjallisesti työ- ja elinkeinoministeriölle ja Väylävirastolle. Lisäksi luvan nojalla syntynyt keskeinen tutkimus- ja havaintoaineisto on toimitettava sovitusti työ- ja elinkeinoministeriölle välittömästi tulosten valmistuttua. Suomen viranomaisten edustajilla tulee olla pyynnöstään mahdollisuus tutkimusaluksille pääsyyn;

10. Luvan saajan on korvattava tämän päätöksen valmistelusta aiheutuneet kohtuulliset kustannukset toimivaltaiselle lupaviranomaiselle valtion maksuperustelain (150/1992) periaatteiden mukaisesti;

11. Valtioneuvoston suostumus ei sisällä oikeutta muihin kuin tämän tutkimusluvan myöntämisen pohjana olevissa hakemuksissa kuvattuihin tutkimustoimenpiteisiin Suomen talousvyöhykkeellä;

12. Lisäksi luvan saajan on noudatettava mitä muualla lainsäädännössä tai kansainvälisissä sopimuksissa säädetään tai määrätään.

Vähäiset, tutkimusteknisistä syistä välttämättömät muutokset tutkimusten toteuttamisessa ovat sallittuja työ- ja elinkeinoministeriön ja muun toimivaltaisen viranomaisen suostumuksella.

7 Perustelut

7.1 Valtioneuvoston suostumus

Hakemuksissa on kuvattu riittävällä tavalla hakijan tiedot, tutkimustoiminnan luonne ja tarkoitus, käytettävät menetelmät ja välineet, tutkimusaika- ja vaihetiedot sekä maantieteelliset hankealueet, joilla tutkimustoimintaa tultaisiin harjoittamaan.

Laajamittaisen, maalla tuotettavan tuulivoiman rakentajana OX2 on 15 viime vuoden aikana noussut johtavaan asemaan Euroopassa toteutettuaan yli 2,3 GW tuulivoimahankkeita. Ruotsissa yhtiö on kehittänyt merituulivoimaa talousvyöhykkeellä jo useamman vuoden ajan. OX2 Finland Oy on emoyhtiö OX2 AB:n kokonaan omistama tytäryhtiö.

Päätöksen oikeudellinen perusta on Suomen talousvyöhykelainsäädännössä ja kansainvälisessä YK:n merioikeusyleissopimuksessa. Talousvyöhyke ei kuulu Suomen valtion alueeseen, vaan on YK:n merioikeusyleissopimuksen mukaan kansainvälistä merialuetta.

Suomella on talousvyöhykkeellään YK:n merioikeusyleissopimuksen 56 artiklan mukaisesti yksinoikeus niin vesialueen kuin merenpohjan ja sen sisustan elollisten ja elottomien luonnonvarojen tutkimiseen, hyödyntämiseen, säilyttämiseen ja hoitamiseen samoin kuin muuhunkin talousvyöhykealueen taloudelliseen tutkimiseen ja hyödyntämiseen. Suomella on myös lainkäyttövalta talousvyöhykealueella harjoitettavan meritieteellisen tutkimuksen sekä tekosaarten, laitteiden ja rakennelmien rakentamisen ja käytön osalta samoin kuin meriympäristön suojeluun ja säilyttämiseen.

Muilta osin talousvyöhykkeellä ovat voimassa aavan meren vapauksiin kuuluvat vapaudet kuten merenkulun ja ylilennon vapaus. Tätä mahdollisuutta on käytetty hyväksi Suomen talousvyöhykkeellä suomalaisten ja muidenkin yhteisöjen toimesta. Suomen talousvyöhykkeestä annetun lain 6 §:n nojalla on annettu suostumus joihinkin talousvyöhykkeelle sijoittuviin infrastruktuurihankkeisiin, mutta toistaiseksi yksikään niistä ei liity merituulivoimaan. Kaikilla valtioilla on velvollisuus suojella ja säilyttää meriympäristöltään herkkää aluetta.

Tuulivoima on tuulen eli ilman virtauksen liike-energian muuntamista tuuliturbiineilla sähköksi. Se on uusiutuvaa energiaa ja pohjimmiltaan peräisin auringon säteilyenergiasta. Käynnistyäkseen voimala tarvitsee vähintään 3 m/s tuulennopeutta. Parhaita paikkoja tuulivoimaloille ovat merten rannikot, merialueet, aukeat mereen rajoittuvat pellot, tai suurten mäkien tai vuorten rinteet, joilla tuulen keskinopeus on 5,5-7,5 m/s.

Tuulivoiman teknologinen kehitys on ollut viime vuosina voimakasta, ja Suomeen rakennetaan tällä hetkellä markkinaehtoisesti huomattavia määriä maatuulivoimaa. Merituulivoiman rakentaminen markkinaehtoisesti ei ole ollut toistaiseksi Suomessa kannattavaa, mutta kannattavuuden odotetaan parantuvan lähivuosina muun muassa teknologiakehityksen ansiosta. Merituulivoiman toteutukseen liittyviä haasteita ovat muun muassa vaativat jääolosuhteet sekä merelle rakentamisen korkeammat investointikustannukset.

Vaikka merituulivoimaloita on Suomessa toistaiseksi suunnitteilla vähän verrattuna maalle sijoitettuihin tuulipuistoihin, on merialueilla nykyistä suuremmat mahdollisuudet tuulivoiman tuotantoon tulevaisuudessa. Tuuliolosuhteet ovat merellä paremmat ja offshore-ratkaisu mahdollistaa suuren mittakaavan tuulipuistojen rakentamisen. Toimijoiden kiinnostus Suomen merialueita kohtaan on siksi kasvanut. Suurin osa merialueita koskevista tuulivoiman rakennushankkeista on toistaiseksi suunniteltu matalille rannikkovesille mutta tuulivoiman hyödyntämistä myös kauempana rannikosta valtion vesialueiden ohella myös Suomen talousvyöhykkeelle suunnitellaan.

Uusia tuulivoimahankkeita tarvitaan Suomen ilmasto- ja energiapoliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Suomen tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2035 ja hiilinegatiivinen pian sen jälkeen, ja tuulivoiman ja muun uusiutuvan energian rooli energialähteenä on siksi kasvamassa merkittävästi. Tuulivoiman varsinainen tuulivoimalan toiminta on polttoainevapaata eikä siitä synny päästöjä. Suurin osa tuulivoimalan

osista voidaan uusiokäyttää. Puhdasta sähköä teollisuuden ja koko yhteiskunnan tarpeisiin tarvitaan runsaasti tulevina vuosikymmeninä. Myös Euroopan unioni on asettanut kunnianhimoisia tavoitteita jäsenmaiden merituulivoimakapasiteetin kehitykselle.

Hallituksen talouspoliittinen ministerivaliokunta puolsi 8.12.2021 esitystä huutokauppamalliksi, jota on tarkoitus soveltaa Metsähallituksen hallinnassa olevien yleisten valtion vesialueiden vuokraamisessa yrityksille merituulivoiman hankekehitykseen ja -rakentamiseen. Esityksellä pyritään vauhdittamaan merituulivoiman markkinaehtoista kehitystä. Huutokauppamalli ei koske Ahvenanmaan maakuntaa, eikä aluevesien ulkopuolelle sijoittuvia merituulivoimahankkeita Suomen talousvyöhykkeellä.

7.2 Tutkimustoiminta ja -alueet

Valtioneuvoston päätös koskee hakemustietojen mukaista, taloudelliseen hyödyntämiseen liittyvää ja sitä edeltävää tutkimustoimintaa Suomen talousvyöhykkeellä ja yksinomaan sitä. Hakemusten kohteena olevien tutkimusten tarkoituksena on löytää teknisesti, taloudellisesti, toiminnallisesti ja ympäristöllisesti parhaimmat ratkaisut uusien merituulivoimapuistojen sijoittamiseksi.

Tutkimusalueet Suomen talousvyöhykkeellä koordinaatteineen ilmenevät liitteenä 2 olevista kartoista. Tutkimusten avulla saadaan myöhemmän hankesuunnittelun ja YVA-menettelyn kannalta tarkempaa merellistä tutkimustietoa hankealueiden lopulliseksi määrittämiseksi.

Suomen merialuesuunnitelma 2030 on hyväksytty 15.12.2020. Sillä Suomen merialueelle on laadittu ensimmäistä kertaa merialuesuunnitelma maakuntaliittojen sekä eri toimijoiden ja sidosryhmien kanssa laajassa yhteistyöprosessissa. Merialuesuunnitelmat tehdään jokaisessa merellisessä EU-maassa. Merialuesuunnittelu perustuu EU:n merialuesuunnitteludirektiiviin (2014/89/EU). Suomessa siitä säännellään maankäyttö- ja rakennuslaissa (482/2016).

Merialuesuunnitelma on sekä aluevedet että talousvyöhykkeen sisältävä kartallinen esitys, jossa tunnistetaan yleispiirteisesti esimerkiksi merkittäviä ja potentiaalisia vedenalaisten luonto- ja kulttuuriarvojen, energiantuotannon, kalastuksen, vesiviljelyn, merenkulun ja matkailun alueita. Tavoitteena on sovittaa yhteen eri toimialojen tarpeita ja näin edesauttaa merellisten elinkeinojen harjoittamista ja meriympäristön tilaa. Merialuesuunnitelmalla ei ole suoria oikeusvaikutuksia ja se on yleispiirteisenä suuntaa-antava.

Kummatkin tutkimusalueet sijoittuvat osittain Suomen merialuesuunnitelma 2030:ssa merituulivoimalle potentiaalisiksi tunnistetuille alueille, mitä voidaan pitää hyvänä lähtökohtana selvittää alueiden soveltuvuutta merituulivoimapuistojen perustamiselle. Merialuesuunnitelmassa merituulivoimalle potentiaalisia alueita osoitettaessa on otettu huomioon muun muassa merenkulun alueet, syvyys, Natura 2000 -alueet ja muut luontoarvot, maisema-arvot sekä maanpuolustuksen tarpeet. Merialuesuunnitelmassa on jo otettu yleispiirteisesti kantaa, että hakijan esittämille tutkimusalueille on ainakin osittain mahdollista suunnitella energiantuotantoa ja merituulivoimaa.

Hakijan tarkoituksena on tehdä alukselta ja merenpohjassa suoritettavia, tutkimushankkeiden yhteydessä normaaleja geofysikaalisia ja geoteknisiä tutkimuksia ja selvittää tutkimusalueiden merenpohjan syvyysuhteita sekä pohjan ja sen alapuolisten kerrosten rakennetta.

Tutkimusten vaikutukset meriympäristöön jäävät hyvin paikallisiksi ja vähäisiksi. Hakija on ollut ennen hakemusten vireille saattamista yhteydessä eri toimivaltaisiin viranomaisiin. Tähän liittyen tutkimusten suunnittelussa on otettu huomioon meriliikenteen, sotilaallisen puolustuksen ja rajaturvallisuuden, kalastuksen sekä muun merialueen käytön ja suunnittelun tekijöitä ennen varsinaista kansallista ja kansainvälistä YVA-menettelyä.

YVA-yhteysviranomaisina Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on 18.11.2021 tutkimusalue Laineen osalta ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus 9.12.2021 tutkimusalue Hallan osalta järjestänyt yhteistyössä hankkeesta vastaavan hakijan ja keskeisten viranomaisten kanssa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annettua lakia 8 §:n mukaisen ennakoneuvottelun, jonka tavoitteena on edistää kokonaisuuden hallintaa ja tiedonvaihtoa, parantaa selvitysten ja asiakirjojen laatua ja sujuvoittaa menettelyjä.

Työ- ja elinkeinoministeriön saamissa lausunnoissa hakijan hakemuksiin ei ole vastustettu hakijan tutkimusten suorittamista ilmoitetuilla merialueilla.

7.3 Ehdollisuus

Saatujen lausuntojen ja muiden edellä mainittujen seikkojen perusteella ei voida katsoa olevan estettä myöntää haettua valtioneuvoston suostumusta ehdollisena siten, että se on voimassa pyydetysti 30.10.2023 asti tutkimuslupan antamispäivästä lukien.

Valtioneuvoston kanta tutkimuslupaansa tässä vaiheessa ei vielä ota kantaa tai anna hakijalle etusijaa mahdolliseen tulevaan rakentamislupaansa. Valtioneuvoston suostumus Suomen talousvyöhykkeen taloudelliseen hyödyntämiseen tähtääviin tutkimuksiin yksittäisellä tutkimusalueella ei vielä tarkoita investointi- tai rakentamisoikeuden myöntämistä tutkimuslupan saajalle eikä anna tälle etusijaa taloudelliseen hyödyntämiseen tähtääviin tutkimuksiin tai mahdolliseen tulevaan rakentamislupaansa kyseiselle tutkimusalueelle;

Työ- ja elinkeinoministeriössä on myös vireillä Wpd Finland Oy:n hakemus (VN/17444/2021, 24.6.2021), jolla pyydetään valtioneuvoston suostumusta tutkimusten suorittamiseksi suunnitteilla olevan uuden merituulivoimapuiston suunnitellulla alueella Suomen talousvyöhykkeellä. Haettu tutkimusalue on merialuesuunnittelun johdosta sama kuin OX2 Finland Oy:n Laineen tutkimusalue. Jo saatujen lausuntojen tai muuten ei ole olemassa tekijöitä, jotka estäisivät valtioneuvostoa myöntämästä kahta erillistä, ajallisesti rajattua tutkimuslupaa samalle talousvyöhykkeen alueelle. Tutkimuskustannukset ovat yhtiöille vielä marginaalisia verrattuna mahdolliseen varsinaiseen investointiin. Koska samalla merialueella voi olla vain yhden yhtiön tuulivoimapuisto, päätös lopullisesta merituulivoimapuiston toteuttajatahosta esimerkiksi Laineen tutkimusalueen osalta tehdään myöhemmin talousvyöhykeluvituksen prosessissa.

Valtioneuvosto korostaa, että Itämeren (Perämeri ja Selkämeri) herkkyys ja haavoittuvuus, talousvyöhykkeen kansainvälisoikeudellinen asema, meri- ja ympäristöturvallisuuden asettamat vaatimukset, maanpuolustuksen, rajaturvallisuuden, merenkulun, meriteollisuuden, muun energiantuotannon, kaivannaistoiminnan, matkailun, kalastuksen ja virkistystoiminnan tarpeet ja toimintaedellytykset, sekä jo olemassa olevat muut hankkeet oikeuksineen ja muu merialueen käyttö on otettava kaikessa taloudellisen hyödyntämisen hankkeen toteutukseen tähtäävässä suunnittelussa ja tutkimustoiminnassa huomioon. Luvan saajan on myös noudatettava yleistä varovaisuusperiaatetta toimissaan vahinkojen ehkäisemiseksi ja minimoimiseksi.

Luvan saajan on tutkimusten suunnittelussa ja toteuttamisessa otettava huomioon, että mahdollinen tuleva rakentamishanke tulee toteuttaa siten, että se ei estä mahdollisia myöhempiä Suomen talousvyöhykkeen taloudellisen hyödyntämisen tai meritieteellisen tutkimuksen hankkeita. Samalla tulee pyrkiä löytämään sellainen suunnitellulle hankkeelleen sellainen teknisesti, toiminnallisesti ja ympäristöllisesti tarkoituksenmukainen sijoitus- ja toteutusvaihtoehto, että mahdollinen myöhempi Suomen talousvyöhykkeen taloudellinen hyödyntäminen tai meritieteellinen tutkimus mahdollisimman vähäisessä määrin vaikeutuu.

Tutkittavien alueiden suunnittelussa tulee ottaa huomioon teknisen ja taloudellisen toteuttamisen vaatimusten lisäksi myös ympäristönäkökohdat, erityisesti meriympäristön ja merenalaisen luonnon monimuotoisuus ja suojeluarvot sekä merialueen kestävä kehittäminen. Luvan saajan on etukäteen ja riittävän ajoissa, kuitenkin viimeistään 14 päivää ennen tutkimusalueen saapumista Suomen talousvyöhykkeelle, otettava tutkimustoimintaan sekä meri- ja rajaturvallisuuteen liittyen yhteyttä Länsi-Suomen merivartiostoon, liikenne- ja viestintävirasto Traficomiin, Väylävirastoon ja toimivaltaiseen VTS-keskukseen. Luvan nojalla syntynyt tutkimus- ja havaintoaineisto on tarkoituksenmukaista saattaa muidenkin viranomaisten tietoon. Tutkimus- ja hanketiedot voivat sisältää myös julkisuuslain nojalla salassa pidettävää tietoa.

7.4 Välitön täytäntöönpano

Hakija on pyytänyt, että tutkimuslupaa koskeva päätös määrätään välittömästi täytäntöön pantavaksi.

Arvio siitä, voidaanko hakijan esittämään vaatimukseen välittömästä täytäntöönpanosta myöntyä, ratkeaa arvioinnissa, jossa punnitaan yleisen edun vaatimia seikkoja kolmansien osapuolten oikeuksien menetyksiin tai vaarantumiseen. Merkittävää on, että päätöksen lainvoimaisuus täytäntöönpanon edellytyksenä on pääsääntö, ja tästä poikkeaminen edellyttää erityisiä perusteita. Keskeistä asiassa on arvioida yleistä etua suhteessa yksityiseen etuun. Ottaen huomioon välittömän täytäntöönpanon koskeva lainsäädäntö, sitä koskeva lainvalmisteluaineisto sekä oikeuskirjallisuus, on olennaista ratkaista, onko olemassa sellaisia seikkoja, joiden valossa täytäntöönpanoa ei voitaisi yleisen edun vuoksi lykätä.

Hakija on hakenut täytäntöönpanomääräystä, koska sillä on hakijalle tosiasiallista merkitystä hankkeessa. Kilpailutuksella hankittavalla, ulkopuolisella erikoiskalustolla tehtävät tutkimukset ovat luonteeltaan sellaisia, että ne tulisi suorittaa mahdollisimman nopeasti kilpailutuksen jälkeen, jotta muun muassa tutkimusalue voidaan pitää

varattuna. Ensimmäinen tutkimuskausi on ehdotettu alkavaksi 1.4.2022. Oikeuskirjallisuudessa on esitetty kantoja, joiden mukaan kysymys voi olla esimerkiksi luvan myöntämisestä johonkin toimenpiteeseen, jonka tulee tapahtua määrättyä aikana.

Hakija vastaa aina ensisijaisesti taloudellisen hyödyntämisen hankkeen aikataulullisista ja taloudellisista riskeistä sekä siitä, mille merialueen osalle (talousvyöhyke vai valtion aluevedet) tai minkä valtion alueelle hanketta suunnitellaan. Merituulivoimapuistoille potentiaalisia alueita on niiden luonteen ja laajuuden vuoksi rajattu määrä. Myös valtion vesialueiden käyttöpolitiikka vaikuttaa tähän suunnitteluun.

EU:n komission arvion mukaan EU:n ilmastotavoitteiden saavuttaminen tulee edellyttämään 3 500 miljardin euron edestä investointeja koko EU:n alueella. Energiamurros ja puhdas siirtymä edellyttävät suuria panostuksia. Suuren mittakaavan investoinneista myös kilpaillaan kansainvälisesti eri valtioiden kesken. Vihreän siirtymän investointijuna voi ajaa Suomen ohikin. Suomen on oltava tässä houkutteleva, kiinnostava ja ennakoitava, Euroopan paras investointiympäristö. Suomen ilmasto- ja energiastrategia painottaa muun muassa päästötöntä energiaa, merituulivoiman edistämistä ja teollisia investointeja. Sääntelyn sekä luvitus- ja muutoksenhakumenettelyjen tulee tukea eikä jarrutaa kustannustehokkaita, päästöjä vähentäviä investointeja. Luvituksen sujuvoittaminen on ilmainen tapa saada yksityisiä investointeja ja työpaikkoja tukemaan vihreää siirtymää ja uusteollistamista.

Kummatkin hakijan tutkimusalueet sijoittuvat osittain Suomen merialuesuunnitelma 2030:ssa merituulivoimalle potentiaalisiksi tunnistetuille alueille. Tutkimusalue Laikeen osalta työ- ja elinkeinoministeriössä on vireillä ja tutkimuslupavalmistelun loppuvaiheessa myös toisen yhtiön hakemus. Tässä tapauksessa Suomen talousvyöhykkeellä ei ole olemassa yksityisiä omistusoikeuksia tai voimassa muita sellaisia oikeuksia, jotka estäisivät valtioneuvoston suostumuksen välittömän täytäntöönpanon. Työ- ja elinkeinoministeriön saamissa lausunnoissa hakijan hakemuksiin ei ole vastustettu tutkimuslupapäätöksen välitöntä täytäntöönpanoa. Lisäksi jo saatujen lausuntojen (molemmat hakijat) tai muuten ei ole olemassa tekijöitä, jotka estäisivät valtioneuvoston myöntämästä kahta erillistä, ajallisesti rajattua tutkimuslupaoikeutta samalle talousvyöhykkeen alueelle ja samankaltaiselle tutkimuskaudelle.

Alukselta ja merenpohjassa suoritettavat tutkimukset aiheuttavat hetkellisiä, paikallisia ja vähäisiä vaikutuksia. Tutkimustuloksia voidaan käyttää yleisemminkin hyödyksi ja tietoja voidaan hyödyntää vedenalaisen rakentamisen suunnittelussa sekä muissakin yhteyksissä.

Tutkimusluvassa kysymys on varsinaista rakentamislupaa edeltävästä toimenpidevaiheesta. Talousvyöhykkeen taloudellisen hyödyntämisen hanke tarvitsee toteutuakseen tutkimusluvan lisäksi myös sekä valtioneuvoston yleisistunnon suostumuksen että vesilain mukaisen yksityiskohtaisemman toimivaltaisen aluehallintoviraston vesitalousluvan. Myös YVA-menettely on oltava läpikäytynä. Päätöksen välittömällä täytäntöönpanolla ei talousvyöhykkeen tutkimusluvan tapauksessa ole negatiivista vaikutusta kenenkään oikeuksiin. Hankkeiden kokonaistoteutumiseen välittömän täytäntöönpanon ehdolla tuskin on olennaisia vaikutuksia mutta sillä on merkitystä hakijalle.

Välittömän täytäntöönpanon ehtoa on jo aiemmin käytetty perustellusti taloudellisen hyödyntämisen hankkeita koskeissa valtioneuvoston tutkimus- ja rakentamisluvissa. Niiden nojalla suoritettut tutkimukset eivät ole aiheuttaneet välittömän täytäntöönpanon arvioinnin kannalta olennaisia häiriöitä talousvyöhykkeen ympäristölle eivätkä talousvyöhykkeellä tapahtuvalle kalastukselle, meriliikenteelle tai muulle toiminnalle.

Edellä todetun perusteella tutkimuslupaa koskevan päätöksen välittömälle täytäntöönpanolle ei voida katsoa olevan estettä.

8 Sovelletut lainkohdat

YK:n merioikeusyleissopimus (SopS 49–50/1996)

Yleissopimus kansainvälisistä säännöistä yhteen törmäämisen ehkäisemiseksi merellä (SopS 30/1977)

Aluevalvontalaki (755/2000)

Alusliikennepalvelulaki (623/2005)

Hallintolaki (434/2003)

Laki eräiden vedenalaisten johtojen suojelemisesta (145/1965)

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019)

Laki Suomen talousvyöhykkeestä (1058/2004)

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017)

Merilaki (647/1994)

Muinaismuistolaki (295/1963)

Vahingonkorvauslaki (412/1974)

Vesilaki (587/2011)

Valtioneuvoston asetus Suomen talousvyöhykkeestä (1073/2004)

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (277/2017)

Valtioneuvoston ohjesääntö (262/2003)

9 Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta päätöksen liitteinä olevan valitusosoituksen mukaisesti. Päätös on pantavissa välittömästi täytäntöön muutoksenhausta huolimatta, ellei valitusviranomainen toisin määrää.

Allekirjoitukset

Liitteet

Kartta

Valitusosoitus